

DOEPAK

DuPAK DoePAK POPPENSPE(ELMUSEUMKRUIELKRANTKRABEL DoePAK DuPAK
Nr. 177

Wijnetiket: tijd voor een aperitief

Zelf eens proberen? Weer zo'n leuke activiteit van het *Poppenspe(e)lmuseum*. Knip uit en plak op. Gebruik de kleurrijke afbeelding met de twee *handpoppen*, de fles en de kurk voor een feestelijke uitnodiging of als wijnetiket. *Proost!*

In het traditionele poppentheater zijn er *kluchtfiguren* voor wie lekker eten erg belangrijk is. De Engelse *Mr Punch* bijvoorbeeld is dol op worstjes. Andere poppenkastfiguren grijpen liever naar de fles. Ze kijken daarbij weleens te diep in het glaasje. Aan de rode neus van de oud-Hollandse *Jan Klaassen* kun je zien dat hij wel van een drankje houdt. *Katrijn* verwijt hem dat hij te vaak naar de kroeg loopt. Jan werpt haar voor de voeten dat zij zelf naar anijslikeur ruikt.

Jan en Punch lijken qua uiterlijk op elkaar. Datzelfde geldt voor hun echtgenoten Katrijn en *Judy*. Zie ook *Doepak nr. 176*.

“Het is tijd voor een glaasje”, zegt Jan. Toevallig nét op het moment dat de huisbaas zijn huisje binnegaat. Katrijn klaagt: “Ik heb geen centjes voor de huur, ik kan niet eens eten kopen voor m'n bloedjes van kinderen!”

Wijnschrijvers gebruiken fraaie beeldentaal om het edele vocht aan te bevelen. De smaak van witte of rode wijn wordt beschreven met barokke en gezwollen woorden: geestig, speels, levendig, krachtig, eerlijk, lieflijk, ontzagwekkend en robuust. Deze woorden zijn met een beetje fantasie ook van toepassing op de figuren uit de nationale volkspoppenkasten. Ook zij strelen en prikkelen met hun avonturen en uiterlijk onze zintuigen: opvallend en kloek karakter, intens van tint, capricieus, vlegig en stevig, gul en energiek, luimig en majestueus, uitbundig en kordaat met een plezierige frisheid!

Wil je nog meer te weten komen over eten en drinken in de poppenkast? Maak een reis door de wondere wereld van het poppentheater op www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs, waarbij je ook nog eens kans maakt op een vrolijke poppenstrip. Een *poppentheater-abc* geeft uitleg over tal van internationale poppentheatertechnieken, -attributen, -figuren en -personen.

Op www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2 en www.poppenspelmuseum.nl vind je informatie over het museum, de thema-exposities en de collectie.

Hyperlinks: klik op de *vet* gedrukte woorden. Illustratie: Elsje Zwart ©. Tekst: Otto van der Mieden © (2011). Veel drinkplezier. *Applaus!*

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspeurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruielkrant en -krabbel! Een dupak (spreek uit: *doepak*) is een stang- en trupcop. Het nummer met de dupak wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupak wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doods stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupak razendsnel en met veel tumult. Dupak betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupak hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupak is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupak ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.

